

YELOD TELDEGKILID

TOBUL 2013

(Pads 73 jü 80)

O Volapükaf lens Valöpo!

Nuns bevünetik enu no äbinons gudiks. Seko fredob vemo ad blinön oles nuni gudik, do püliki leigodo.

Logolsös begö! fotografoti löpo. Tefon jenoti zälük tö Oberlauda, motedöp hiela Johann Martin Schleyer.

Kisi zälöy-li? Klüluko nuni fredik pro Volapük.

Reidolsös yegedi fa Vicifal su pads 74 e 75 ad fredön ko lödans e visitans zifila.

Valikosi Gudikün sedom oles ed olikanes

Ralph

VOLAPÜKAPIAD TÖ ‘OBERLAUDA’
(fa Vicifal Hermann Philipps)

Tö ‘Oberlauda’ – motedöp ela ‘Johann Martin Schleyer’ – ün zedel, d. 9id setula yela: 2013, piad nemü: ‘Volapükplatz’ (Volapükapiad) esaludükon e pegebidükon püblige. Büo, us äbinon büsidadom; nu su plad at ämeikoy piadi as legad smalik. In gul pödik ota tabs tel sa bams vüdons ad staad u ad dopladam plitöfik. Zänü piad tiliad enu peplanöl ogivon jadi, sosus plu uglofon.

Pö saludükama-zäl visitans mödik äkomons – noe de ‘Oberlauda’, abi de nil e fag.

El ‘Volapükplatz’ nulik pämeikon yumü disin gretikum, kelas noganükam e disinam ädulon dü degyels anik e kel pädesinon ad votaleodükön vabavegis da vilag in mod gudikum medü sit sütas ballüodik. Büä äkanoy jenöfükön atosi valik, ämutoy bemastikön säkädis mödik.

Dü spikäd oka, sifal ‘Thomas Maertens’ älobom kobovobi legudik bevü komot bolitik, glügakomot, klubs topik, bumafebs, disinabürs e guvanef.

Primo no nog äsevoy, das i Volapükapiad ödavedon, klu fred dö dekot at nulik e no pespetöl vemon pato. Bai sag sifala, vilag ävotikon in mod gudik dub valoda-disin. Tikod dö ‘Volapükplatz’ ädavedon pö ‘HKV’ (‘Heimat- und Kulturverein’ – klub pro lomän e kuliv), e klubs valik vilaga äkeyufons tefü disinam, noganükam e jenöfükam ota.

Kodedü saludükam, zelaprozed du vilag

X:75:2013

pänoganükon, kel äfinikon lä 'Volapükplatz'. Us ipladoy seadöpis saidik pro visitans. Klubs valik ed i putajul vilaga äkälons daifidi. Musigalef topik e hikanitanaklub: 'Eintracht' (Baläl) ädadunons musigaprogrami.

Präsidan ela 'HKV': 'Frithjof Spänkuch' pato äfredom dö 'Volapükplatz' blümik. Bai sag oma, piad at no stimön jafani Volapüka ab vobodi oma, sevabo mekavapüki: Volapük, do bofiks klülo kobodutons.

Fino pädan: 'Waltherspacher' ävokom benedi Goda sui piad e süts.

(Yeged pesäntretöl de nunod gasesda: 'Main-Post' dätii 2013, setul 9.)

KONSÄL GUDIK - LI?

In süt zifa älogom mani,
Kel äkomipom ta pul yunik.
Emedob - nu sukob sanani
Ad sanön süpo logi blägik.
Neförö töbolöd töbi
Jüs töb töbon oli!

In süt zifa älogob i vomi.
Äflapof matani oka spotiki.
Emedob - nu sukob sanani
Ad sanön logi efe votiki.
Neföro töbolöd töbi
Jüs töb töbon oli!

X:76:2013

PÄNOTEM LÖLÖFIK HIELA JEREMY CAPIROSSI
(fa hiel Frank Roger)

DIL BALID

Tuükam u dob-li? Miteod u letälen lienetik-li?

Kanoy-li jenöfo nemödükön lifi e dunotis ela Jeremy Capirossi ad sökaleod säkas balugik, äsä klienätöns ad dunön e slopans e taans oma?

Vestigobsös kälöfikumo karieri mana at, e steifülobsös ad skätön lifibepenami brefik to kläned dila gretikün lifa e desinods oma – din tefü kel Capirossi it gididom. Osteifülob mögiküno ad binön dinöfik; atos no obinon fasilik lo töbids oba beno pedokümöls as slopan, konletan, lautan e nu i lifibepenan necalöfik.

El Jeremy Capirossi pemotom tö zif Perugia, Litaliyän, de fat Litaliyänik e mot Linglänik. No sevoy yeli kuratik moteda. Fe fonäts ömik änunädöns dätis distik, kanoy ye fūmo sagön, das motedadel oma äbinon ünü degyel zülid. El Jeremy äbinom cil stunabik, kel ya ämekom däsinotis, ven töbo äkanom kipön stibi, bai sag jiela Francesca Manfredini, balan tidanas oma pö putajul, dü säkaspikot brefüpo bü dead süpik ofa dub dakosädamijenot. “Pämagädob dub kaliet voba legudik ela Jeremy”, äsagof. “No äkanob kredön, das däsinots somik pimekons fa om, jüs loegob omi mekön anikis. Ya ün tim et äbinos klülabik, das ädalabom täleni ga nekösömiki.” Liedo nonik vobodas gölik at nog dabinons.

El Jeremy yunik äfovom ad mekön däsinotis nen stimiäls seimik vo lekaniks, jüs ädugedom omi fat lü leglüg di Orvieto, kö ätūvom freskodis famik ela Luca Signorelli. Klülabiko magäd otas su pul so nämädon, das äsludom sunädo ad dedietön reti lifa oma pänave. Dü säkaspikots nesuvik ko fat – büä el Jeremy iflagedom de om, das finükomöd kosami lölik ko vol plödik – äsagom, das son oka älifädom düpis mödik a del me menod lekana okik ad nendöf, e das änosükom sitiko vobodis valik oka, bi no äbaiädöns ko dial, keli äzeilom.

X:77:2013

Pasä irivom stadi voba ma nivod legeilik zepabik ome it, pänots oma ädalons laidabinön ad palogön e ad pastimodön fa logs votik. Ret, äsä sagoy, binon jenav, do tefü el Jeremy Capirossi jenav at pavilupön dub miteods e klänöf.

Primo natäl veratik pänotas ela Jeremy no nog äbinon klülalabik. Kösömiko äcödoz onis migoti mu pesesüiköli stülas, vönaoloveikodas e flunas, ab ko lönağüt patik. Pänotis oma – valiks nenpläoto nen tiäds – äkanoy sunädo memosevön as uts ela Jeremy, igo if älabons patädis e yegädis distikis. Pänots oma äpötöfons ad plänäds lemödik dub jüds sinifas e tefas päklänedölas. Ye de prim kariera omik el Jeremy äsludom ad nedemön züädis lekanik vönaoloveidik; no änitädalom tefü dajonäds lekanotas okik in pänotamuseds, ed äbuükom ad födön prodami pianik pänotas oka medü bevüresod, keli älecedom medömi pötikum pro lekanan. No süpädölo idagetom brefüpo repüti legudik e slopanefi nämik e leziliki. Karier omik iprimon.

Pänots ela Jeremy päremons lemödoto ed a suäms ai pluiks. Nunodafebäds бүкik e leäktroniks äküpälons ad om, do ärefudom säkaspikotis ed äfümükom, das kanomöv vobön te pö soel verik. Privat oma äbinon 'topäd pepreiböl' alane; nek äjjonon sevön lödöpi oma; älabom ladeti leäktronik nonik pesevöl, e mög no ädabinon pö bevüresoda-top omik ad kosükön omi – te ad bonedön pänotis oma.

Semanaedo slopan Lamerikänik e konletan pänotas ela Jeremy, hiel Nathan Meredith änotodom cedi in bespiköp bevüresoda, kel id övotükom laidio cedi menas tefü pänots lekanana, e kel önosükon kludodis valik бүкik.

El Meredith äpenom: "Labob magädi kleilik, das pänots valik ela Capirossi binons dils lölota gretikum, äs dils koboyüma-räta. Atos ba binon kod, sekü kel pänots valik oma no labons tiädis – no binons jenöfo pänots neseکیدik, ab te dils pänota gretikum. Konletans valik, no kanons-li kobovobön ad blufön teori obik? Fümob, das teor obik mögon."

(Dili telid kanoy reidön su pads gaseda okömöl)

LÄLID IN STUNALÄN
KAPIT ZÜLID (DIL LULID)

“E klotilavi-li?” äsäkom Melajelädaf Süpädik.

“Fümiko no!” äsagof Lälid leskaniko.

“Ag!” Jenöfo jul olik no äbinon seko jul gudik,” äsagom Melajelädaf Süpädik, petakedüköl. In jul *obsik*, dido, finü kalot iläukoy: Fransänapüki, musigi, e klotilavi (zuik).“

“Ab klüliko at no äbinon tidadüp vemo frutik,” äsagof Lälid, “bi älifols lestabü mel.”

“No älabob moni saidik ad lärnön oni,” äsagom Melajelädaf Süpädik, seifölo. Edunob te tidodemi nomädik.”

“E kis äbinon-li etos?” äsäkof Lälid.

“Ad primön – Geid e Benikam, (= reid e penam) klüliko,” ägesagom Melajelädaf Süpädik; “e poso diläds distöfik kalkulava: baiädam, (= saedam), jänädam, (= näedam), kaedem (= naedam) e büedam (= müedam).” “Neai elilob vödi ‘büedam’, Lälid äriskof ad sagön, “Kis binon-li?”

El Grifon älöükon süpado lufutis bofik oka. “Kiol Neföro elilol-li vödi ‘büedam?’ ävokädon. “Niludob, das suemol vödi ‘bü’-li?”

X:79:2013

“Si!” äsagof Lälid, dotälo. Vöd sinifon, – das – bos –jenon – bü – votikos.” “Täno,” äfövon el Grifon, “if no suemol sinifi vöda ‘büedam’ binol balugälan, bi änu eplöpol ad kleilükön kalkulavi!”

Lälid no äbinof saido kuradik ad säkön plu in tef at, seko, äflekof lü Melajelädaf Süpädik, ed äsagof ome: “E tidadüpis votik ämutol-li dunön?”

“Benö! älärnob Klänavi,” (= Jenavi), ägespikom Melajelädaf Süpädik, kel änumon tidadüpis me kläpedso oka: Klänavi, vönik e nulädiki, äsi Lemelavi (= taledavi): Dislieni (= Däsini) – mastan at dislienik äbinon melapil bäldik, kel äkömom balna a vig: om ätidom obes Dislieni, (= Däsini), Fäti (= Skäti) e Lülänämi (= Leülapäni).”

“Lio äbinos-li atos?” äsagof Lälid.

“Ag! no fägob, ob it, ad jonön osi ole,” äsagom Melajelädaf Süpädik; “binob tu stifik. Ed el Grifon neai elärnob osi.”

“Tim saidik ädefon obe,” äsagon el Grifon: “Ägolob ye lü mastan Literata klatädik. Om äbinom krab vere bäldik.”

“Neföro egolob lü om,” äsagom Melajelädaf Süpädik ko seif: “äsagoy, das ätidom Patini e Diki.” = (Latini e Griki).

“Si! Si! Binos verat,” äsagon el Grifon, kel id äseifon: e jafäbs bofik äklänedons logodis vü lufuts.

X:80:2013

"E dü düps liomödotik ädunols-li lärnodis somik?"
äsäkof Lälid, bi ävilof vifiko spikön dö votikos.

"Düpis deg ädunobs tü del balid," äsagom
Melajelädaf Süpädik: "düpis zül tü del fovik, ai
nepluükölis love dels retik."

"Disein bisarik kion!" ävokädo Lälid. "Ekö kikodo
nemoy onis lärnodis nepluik," äküpeton el Grifon: "bi
nepluikons de del bal jü del votik."

Tikamagot at äjinon lölöfiko nulik ele Lälid, ed
ebetikof oni boso büä küpetof: "Del degbalid binon-li üfo
vaken?

"Lesi!" ägespikom Melajelädaf Süpädik.

"E tü del degtelid-li?" äfövo Lälid.

"Saidos tefü lärnods," äropon go fümälo el Grifon:
"sagolös ofe bosi dö plets anu."

GLOKILÜLOGAN

Glok stanon su boed obik.

Binon vo flen oba gudik.

Göliko binon galükan.

Ekö ob, glokilülogan.

Ven golob lü bed, bälðikan,

Tik-tok, tik-tok, binon trodan.